

Силабус навчальної дисципліни АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Освітня програма: Загальноуніверситетська (буд-яка ОПП)
Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
Обсяг: 4 кредити ЄКТС
Семестр: осінній
Дні, Час, Місце: згідно розкладу
Кафедра: педагогіки, початкової освіти психології та менеджменту
Затверджено: протокол № 7 від 12.02.2026 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Самойленко Олена Володимирівна
Контакти	E-mail: olenasam1506@gmail.com
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 навчального корпусу № 2)
Години консультацій	Середа, 13.30-14.50

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Академічна культура та доброчесність» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти базової академічної культури та здатності ефективно навчатися незалежно від обраної спеціальності. Дисципліна орієнтована на розвиток умінь працювати з інформацією, створювати якісні письмові роботи, дотримуватися принципів академічної доброчесності та відповідально ставитися до результатів власної навчальної діяльності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни розглядаються основи академічної культури, правила та принципи академічної доброчесності, вимоги до підготовки навчальних робіт (рефератів, есе, курсових), правила оформлення посилань і списку використаних джерел, способи пошуку та відбору надійної інформації. Значна увага приділяється формуванню навичок академічного письма, уникненню плагіату, роботі з цифровими освітніми ресурсами, а також підготовці презентацій і представленню результатів власної роботи.

Навчальна дисципліна сприяє розвитку компетентностей, необхідних кожному здобувачу: уміння навчатися самостійно, працювати з текстами та інформацією, дотримуватися етичних норм в освітньому середовищі та якісно виконувати навчальні завдання. У результаті навчання здобувачі набувають практичних умінь знаходити й опрацьовувати інформацію, створювати структуровані тексти, правильно оформлювати роботи, презентувати результати та дотримуватися принципів академічної доброчесності упродовж усього періоду навчання.

Компетентності та результати навчання

Після успішного вивчення дисципліни здобувачі будуть таких здатностей:

- здатність здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність діяти на основі етичних міркувань та принципів академічної доброчесності;
- здатність навчатися, організовувати власну навчальну діяльність і працювати самостійно.
- здатність створювати та оформлювати академічні тексти відповідно до встановлених вимог;
- здатність коректно використовувати джерела інформації та здійснювати їх цитування;
- здатність застосовувати принципи академічної доброчесності у навчальній діяльності;
- здатність використовувати цифрові освітні та наукові ресурси для підготовки навчальних робіт.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі досягнуть таких результатів:

- демонструвати вміння знаходити, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел;
- створювати структуровані письмові роботи та правильно оформлювати список використаних джерел;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання навчальних завдань;
- презентувати результати власної навчальної діяльності в усній та письмовій формах.

Форми, методи та засоби навчання

Дисципліна реалізується у формі лекцій (10/4* год.), практичних занять (30/6* год.) та самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80/110* год.) із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових сервісів для роботи з текстами та джерелами, платформ для онлайн-взаємодії, інтерактивних засобів презентації, інструментів перевірки академічних текстів, а також нормативних документів і актуальних навчально-методичних матеріалів у сфері академічної культури та доброчесності.

У процесі навчання застосовуються компетентнісно орієнтовані, практико- та проблемно-орієнтовані підходи, спрямовані на формування реальних навичок, необхідних кожному здобувачу. Зокрема використовуються такі методи: аналіз типових студентських робіт і помилок, робота з прикладами оформлення текстів і джерел, виконання практичних завдань із пошуку та опрацювання інформації, редагування та вдосконалення власних текстів, підготовка коротких письмових робіт і презентацій, обговорення ситуацій порушення академічної доброчесності, мініпроекти та індивідуальні завдання.

Такий формат навчання дозволяє зробити процес цікавим, зрозумілим і максимально корисним, адже більшість завдань безпосередньо пов'язані з реальними навчальними ситуаціями, з якими здобувачі стикаються щодня.

* – денна/заочна форма здобуття вищої освіти

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

		Денна	Заочна
1	Академічна культура студента: як навчатися ефективно в університеті	2	
2	Академічна доброчесність: прості правила без складних формулювань	2	1
3	Робота з інформацією: як знаходити якісні джерела і не губитися в потоці даних	2	1
4	Академічне письмо: як писати зрозуміло, логічно і без помилок	2	1
5	Презентація результатів навчання: як подати свою роботу цікаво і впевнено	2	1
Разом		10	4

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Як відрізнити якісне джерело від ненадійного	2	
2	Пошук інформації: швидкі та ефективні стратегії	2	1
3	Як правильно робити посилання і список джерел	2	
4	Типові помилки у студентських роботах і як їх уникнути	2	1
5	Структура навчальної роботи: від ідеї до плану	2	
6	Написання вступу до роботи: просто і правильно	2	1
7	Формулювання мети, завдань і висновків	2	
8	Як перефразувати текст без плагіату	2	1
9	Робота з цитатами: як і коли їх використовувати	2	
10	Оформлення списку використаних джерел на практиці	2	1
11	Підготовка короткого академічного тексту	2	
12	Редагування власної роботи: як покращити текст	2	
13	Створення зрозумілої та логічної презентації	2	
14	Як виступати і представляти свою роботу	2	1
15	Захист навчального мініпроєкту	2	
Разом		30	6

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Академічна доброчесність у сучасному освітньому середовищі	8	10
2	Плагіат: причини, наслідки та способи уникнення	8	10
3	Онлайн-ресурси для навчання та досліджень	8	10
4	Цифрова грамотність студента	8	10
5	Академічне письмо як навичка майбутнього фахівця	8	10
6	Культура роботи з інформацією	8	10
7	Самостійна підготовка до написання курсової роботи	8	10
8	Основи наукового стилю мовлення	8	10
9	Етика використання інформації	8	10
10	Підготовка індивідуального навчального продукту	8	20

Разом	80	110
-------	----	-----

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Критерії поточного (формульованого) оцінювання

Форми роботи	Критерії оцінювання	Розподіл формульованих оцінок
Практичне заняття	Високий. Здобувач має глибокі, міцні, системні знання, уміє застосовувати знання для виконання творчих завдань, самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і обстоювати особисту позицію.	5
	Достатній. Здобувач знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, основні закономірності, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, виконує розумові операції (аналіз, абстрагування, узагальнення тощо), виправляє допущені помилки, вміє робити висновки, відповідь правильна, логічна, обґрунтована, але без власних суджень.	4
	Середній. Здобувач правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії та факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.	3
	Початковий. Здобувач відтворює частину навчального матеріалу, виконує елементарні завдання з допомогою викладача.	2
	Низький (мінімальний). Здобувач фрагментарно орієнтується в навчальному матеріалі, не може самостійно виконати завдання практичного заняття, відповіді неповні, поверхові, або з істотними помилками навіть за допомоги викладача	1

Критерії проміжного та підсумкового оцінювання

	Складові та критерії оцінювання	Розподіл балів
<p>Підсумковий контроль здійснюється у формі виконання індивідуального навчального завдання, яке поступово формується протягом усього періоду вивчення дисципліни та має практичну цінність для подальшого навчання та передбачає оцінювання окремих складових:</p>		
<p>Проміжний контроль</p>		
Самостійна робота	<p>Аналітичний етап (робота з інформацією) – 30 балів</p> <p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • добір теми та формулювання ідеї роботи; • пошук і відбір якісних джерел; • первинний аналіз інформації; • визначення структури майбутньої роботи. 	0-30

ІНДЗ	<p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • доречність і різноманітність джерел – 10 балів; • логічність добору матеріалу – 10 балів; • самостійність і якість опрацювання інформації – 10 балів. <p>Практичний етап (створення власного продукту) – 40 балів</p> <p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовку індивідуальної роботи (есе, фрагмент курсової, аналітичний текст, список джерел або презентація); • дотримання вимог до структури та оформлення; • використання принципів академічної доброчесності. <p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • змістовність і логічність викладу – 15 балів; • правильність оформлення та робота з джерелами – 15 балів; • самостійність виконання та дотримання академічної доброчесності – 10 балів. 	0-40
	<p>Презентація та короткий захист результату – 30 балів</p> <p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • коротке представлення виконаної роботи; • пояснення основних ідей і результатів; • відповіді на запитання. <p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чіткість і зрозумілість представлення – 10 балів; • логічність і послідовність викладу – 10 балів; • уміння аргументувати та відповідати на запитання – 10 балів. <p>Додатково: За наявності сертифікатів неформальної освіти (курси з академічної доброчесності, академічного письма) може бути зараховано до 10 балів у межах загального результату.</p> <p>Підсумок: Аналітичний етап – 30 балів Практичний етап – 40 балів Презентація та захист – 30 балів Разом – 100 балів</p> <p>Такий формат оцінювання дозволяє не лише отримати залік, а й створити корисний навчальний продукт, який стане основою для подальших письмових робіт.</p>	0-30

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь. Відвідування лекційних та практичних занять з курсу є обов'язковими (за виключенням студентів індивідуальної форми навчання). Для студентів індивідуальної форми навчання необхідно на початку семестру узгодити з викладачем графік індивідуальної роботи та консультацій.

Дедлайн. Терміни виконання всіх видів робіт доводяться до студентів на початку семестру. Крайньою межею здачі всіх видів робіт є три дні до підсумкової форми контролю.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамоїтного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті. Умови та порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регулюються «Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://surl.li/iquioh>).

Література для вивчення дисципліни

1. Академічна доброчесність : навч. посіб. / [В.М. Пивоваров (керівник авт. кол.), О.А. Лисенко, Ю.А. Меліхова та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2025. 240 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/akademichna-dobrochesnist.pdf?srsltid=AfmBOoqpb7HqwlhZAJGo0N6YzA9OvZw2tuL2FkRGF5nZDG5S7FIPGMWr>
2. Академічна доброчесність : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти галузі знань 081 «Право» [Електронне видання] / уклад.: Харитонova О.І., Ульянова Г.О., Кирилюк А.В., Галупова Л.І., Бааджи Н.П.; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Видавництво «Юридика». 74 с. URL:

<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3bcd51d7-c244-4cc3-ab57-28503f104043/content>

3. Академічна доброчесність та академічне письмо : навчальний посібник / Укладачі: Т.М. Шарова, С.В. Шаров, А.В. Землянська, А.М. Землянський. Запоріжжя, 2023. 209 с. URL :

<https://elar.tsatu.edu.ua/items/9a099021-168e-4e04-8873-b26ee66a2ab5>

4. Академічна доброчесність: навчально-методичний посібник / упоряд.: Р.Є. Еннан, С.В. Мазуренко. Одеса, 2022. 48 с. URL :

<https://doi.org/10.32837/11300.27677>

5. Кришталь А. О. Академічна доброчесність: курс лекцій. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Черкаси : ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 124 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/23110/>

6. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с. URL: <http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/3428/>

7. Salim Razi (Volume editor), Irene Glendinning (Volume editor), Tomáš Foltýnek (Volume editor) Towards Consistency and Transparency in Academic Integrity. 2018. Conference proceedingsXII, 254 Pages URL: <https://www.peterlang.com/document/1110799>

8. Tracey Bretag Handbook of Academic Integrity. University of South Australia. January 2016 DOI: [10.1007/978-981-287-098-8](https://doi.org/10.1007/978-981-287-098-8)